

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové, soudce Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobkyně: nezl. **J. K.**, , zastoupené zákonnou zástupkyní S. K., zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2024, č. j. OAM-301/ZA-ZA11-K18-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 3. 2025, č. j. 28 Az 9/2024 - 54,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (resp. jejím jménem její zákonná zástupkyně – matka) požádala v České republice o mezinárodní ochranu dne 26. 2. 2024, přičemž uvedla, že je turecké státní příslušnosti, kurdské národnosti, narodila se na území ČR a ona ani její rodinní příslušníci (vyjma zletilého bratra – občana ČR) nemají v ČR udělen žádný druh pobytu nebo azyl. Za důvod podání žádosti uvedla legalizaci pobytu. Do Turecka se vrátit nemohou, protože žádné z dětí neumí turecky a nemohli by si najít práci. Rovněž uvedla, že politický vývoj v zemi původu se zhoršuje, především situace menšin, zejména žen a příslušníků některých etnik, že dochází k utlačování kurdské menšiny a narůstají případy domácího násilí.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne ze dne 12. 9. 2024, č. j. OAM-301/ZA-ZA11-K18-2024, rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[3] Proti tomuto závěru žalobkyně brojila žalobou ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že v případě žalobkyně neexistuje azylově relevantní riziko pronásledování či vážné újmy, a to ani s ohledem na její kurdský původ. Soud konstatoval, že žalovaný vycházel z dostatečně relevantních, důvěryhodných a aktuálních informací o situaci v Turecku, které odpovídají požadavkům na hodnocení země původu. Obecná diskriminace Kurdů podle soudu sama o sobě nezakládá nárok na mezinárodní ochranu, pokud nedosahuje intenzity pronásledování. Judikatura Nejvyššího správního soudu opakovaně potvrzuje, že pouze politicky aktivní Kurdové nebo osoby zapojené do pokusu o převrat v roce 2016 mohou být v ohrožení, což však není případ žalobkyně. Soud proto neshledal žádné individuální okolnosti, které by její žádost o azyl činily opodstatněnou.

[4] Krajský soud se zabýval i možností udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, který je vyhrazen pro případy hodné zvláštního zřetele, avšak konstatoval, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro jeho udělení. Soud připomněl, že na tento typ azylu není právní nárok a jeho poskytnutí závisí na správním uvážení, které soud přezkoumává jen omezeně. Žalovaný podle soudu řádně zhodnotil osobní, sociální a zdravotní situaci žalobkyně a nejednal svévolně. Argumentace žalobkyně se opírala zejména o její rodinné a soukromé vazby v ČR, které však nejsou relevantní pro posouzení mezinárodní ochrany, jež se vztahuje výhradně na rizika v zemi původu. Soud uzavřel, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu ani doplňkové ochrany, a to ani podle předchozí právní úpravy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[6] Namítla, že soud bez kritického přezkumu převzal závěry žalovaného a nezohlednil její individuální situaci, čímž porušil zásadu materiální pravdy. Uvedla, že její azylový příběh byl nesprávně bagatelizován, a že žalovaný ani soud se dostatečně nevypořádali s jejími tvrzeními o zhoršující se situaci Kurdů v Turecku, doloženými zprávami renomovaných mezinárodních organizací. Stěžovatelka rovněž zdůraznila, že se narodila v ČR, kde má rodinné zázemí a kulturní vazby, zatímco Turecko jí je cizí a návrat by znamenal ohrožení jejího vývoje i bezpečí.

[7] Dále stěžovatelka poukázala na to, že jako dvouleté dítě je plně závislá na péči své rodiny, která je v ČR dlouhodobě integrována, a že její případ nebyl posouzen s ohledem na nejlepší zájem dítěte, jak vyžaduje čl. 9 Úmluvy o právech dítěte. Zkritizovala absenci posouzení jejího soukromého a rodinného života a namítla, že v obdobně komplexním případě je nezbytné zohlednit veškeré individuální okolnosti, mimo jiné též nejlepší zájem dítěte.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na důvodnosti a správnosti své argumentace uvedené v napadeném rozhodnutí, které ostatně přitakal i krajský soud v napadeném rozsudku; navrhl proto zamítnutí podané kasační stížnosti jako nedůvodné.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1. kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2. kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3. kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4. pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Kasační stížnost je **nepřijatelná**.

[12] Problematika tvrzeného nesprávného právního posouzení věci s ohledem na pronásledování kurdské menšiny v Turecku byla již kasačním soudem opakovaně řešena. Z této judikatury vyplývá, že ačkoli postavení Kurdů v Turecku není optimální, nelze bez dalšího tvrdit, že samotnou příslušností k této menšině by byla sama o sobě naplněna intenzita pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona (např. rozsudek ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011-154, usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 9 Azs 250/2015-23, ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30).

[13] Nejvyšší správní soud rovněž setrvale judikuje, že potřeba legalizace dalšího pobytu není zákonným důvodem pro udělení azylu (rozsudky ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-43 nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69). K legalizaci pobytu slouží pobytové režimy dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Stěžovatelka nenapadá rozhodnutí správního orgánu ve věci pobytového oprávnění, ani rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatelka žádala o udělení mezinárodní ochrany. V posuzované věci proto nemá být hodnocena případná existence důvodů znemožňujících vycestování, nýbrž existence důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Jak uvedl rozšířený senát v usnesení ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022 - 48 „v současné době je ochrana před vycestováním jako takovým, s ohledem na právem chráněné vazby cizince v ČR a možné negativní důsledky jejich narušení, poskytována až v řízeních o uložení povinnosti vycestovat a v řízeních o vyhoštění“, kde je správní orgán povinen zohlednit též kupříkladu nejlepší zájem dítěte. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57, „[j]akkoli je zájem dítěte dle čl. 3 citované Úmluvy předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, a státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, jsou povinny zajistit, aby dítě nemohlo být odděleno od svých

rodičů proti jejich vůli (čl. 9 Úmluvy), nelze tyto principy samy o sobě podřadit pod další, nad rámec zákonem o azylu stanovené důvody pro udělení mezinárodní ochrany a správní soud nemá žádnou zákonnou možnost žalobou napadené rozhodnutí s odvoláním na výše uvedené principy zrušit. “Současné platí, že „z článku 3 Úmluvy o právech dítěte nelze v žádném případě dovodit, že by měly smluvní státy povinnost udělit mezinárodní ochranu každému dítěti, které o ni požádá“ (rozsudek ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 67/2018 - 29).

[14] K tvrzení stěžovatelky, že jí měl být udělen azyl z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, soud uvádí, že na tuto formu mezinárodní ochrany není právní nárok (rozsudek ze dne 22. 1. 2004 č. j. 5 Azs 47/2003-48). Jak plyne z rozsudků ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004-60, a ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, bod 9, či usnesení ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29, bod 14, sloučení rodiny, resp. zachování stávajících rodinných vazeb obecně nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, pro který by mohl správní orgán bez dalšího humanitární azyl udělit.

[15] S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud uzavírá, že krajský soud věc posoudil zcela v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů a nedopustil se ani jiného hrubého pochybení. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4.). Stěžovatelka v tomto řízení úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2025

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu